

Dvojno mnenje o rusko-nemški vojni - Problemi Japonske

Izvedenci si niso edini o vojnem položaju

Ena struja ameriških izvedencev trdi, da Nemčija ne more pričakovati zmage na Ruskem. — Druga pravi, da gre nazijem v resnici, kot so si zasnovali načrt.

Rusko-nemška vojna je na splošno prišla v popolen zastoj. Ni s tem rečeno, da je na fronti zavladal mir, marveč, da se vojne operacije vrše na približno enem in istem prostoru, kjer ste sovražni armadi še vedno v srditem spoprijemu. Z drugimi besedami rečeno, vojna, in sicer prav ljuta vojna še vedno traja, toda "Blitzkrieg" je izginil.

Amerika zasleduje sovjetko-nazijski spopad z domala takim zanimanjem, kakor bi šlo pri njem direktno za njene interese, in zato je razumljivo, da si skoraj vsakdo skuša ustvariti svoje mnenje, kak je dosedanj učinek te vojne. Oglašajo se tudi številni izvedenci, ki vsak po svoje razlaga položaj. Gre predvsem za to, ali je Nemčija doživela, na Ruskem polomijo, ali pa gre njena vojna res "po načrtu," kakor se navadno glase njena uradna poročila. Mnenja so v tem oziru deljena.

Mnenje pretežne večine izvedencev je, da ne more imeti Nemčija absolutno nikakega upanja, da bi porazila Rusijo. Zelo je mogoče, pravijo, da si bo izvojevala nadaljnje zmage, morebiti celo velike, toda to nikakor ne bo končna zmaga. S tem, ko je bil njen "Blitzkrieg" ustavljen, so izginili tudi izgledi na njeno zmago. Rusija namreč, tako trdijo, ima še ogromno armado, dovolj vojnih potrebščin, zemlje pa toliko, da ji par sto milj dolgi umik ne bo škodil. Rusi so se povrh pokazali močnejši, da znajo obračunavati z motoriziranimi nemškimi oddelki, ki izvajajo sunke daleč v ospredje bojne linije. Ne umikajo se pred temi "sunkarji," kot so se Francozi, marveč jih večkrat prav spretno odrožejo od glavnih sil. Po vsem tem, pravijo ti izvedenci, ako se bo nazijem vendar posrečilo, doseči zmago, bo to taka, da bo Nemčija izšla iz nje — po berglah.

Druga struja izvedencev pa nasprotno trdi, da ni na položaju doslej še nič neugodnega za Nemčijo. Upoštevati se mora namreč, tako pravijo, da Hitlerju ni toliko na tem, da bi zasedel čim največ ruske zemlje, marveč bolj, da razbije rusko obrambno silo, in v tem oziru so mu Rusi sami, šli na roko; namesto namreč, da bi na daleč in široko razpostavili svoje sile, so jih zbrali takorekoč na enem kupu, da jih lahko Nemci v masah pobijajo; kakor se trdi, je bilo zato ruskih izgub trikrat več kot nemških. Po mnenju teh izvedencev bi se bili morali Rusi takoj umakniti na črto Lenin-grad-Moskva-Črno morje ter pustiti nazije daleč v svoje ozemlje. Ti bi tako velikega

RAZGOVORI
V MOSKVI

Rooseveltov zastopnik dvakrat na obisku pri Stalinu.

Moskva, Rusija. — Zastopnik predsednika Roosevelta, Harry Hopkins, o katerem se je večkrat poročalo, da je izvršil nepričakovan polet iz Londona v Moskvo, je imel v četrtek popoldnev razgovor s Stalinom. Prvi tak razgovor se je vršil takoj prvi dan in pri tem je izročil Hopkins Stalinu osebno poslanico Roosevelta, v kateri je ta izrazil svoje občudovanje ruski hrabrosti, v njegovem imenu pa je Hopkins posebej poudaril, da vsakdo, ki se bori proti Hitlerju, je sam po sebi zaveznik Amerike. Stalin je izrekel zahvalo za ponudeno ameriško pomoč ter obenem zatrdil, da Amerika v svojem zaupanju v Rusijo ne bo razočarana.

VESTI O ANGLEŠKEM NAPADU NA NORVEŠKO

London, Anglija. — Potom nemškega radio se je v torek zvečer objavilo iz Berlina, da so angleški aeroplani izvršili napad na neko pristanišče v severnem delu Norveške. Domnevajo pa se, da je bil napad odbit z velikimi izgubami za Angleže. V Londonu pa se je isti dan iz uradnih krogov povdarjalo, da še nič ne vedo o tem napadu. Možno pa je, pravijo, da bo ladja, ki je nosila omenjene aeroplane, poslala svoje poročilo pozneje.

ŠTEVILO VLAKOV SE UTEGNE SKRČITI

New York, N. Y. — Predsednik zveze ameriških železnice je poslal zadnjo sredo opozorilo železniškim družbam, naj vzamejo med drugim v poštev, da se utegnejo odpraviti vožnje vlakov, ki niso neobhodno potrebne, ter takih vlakov, ki nimajo dosti potnikov. Kakor se ugotavlja, je v načrtu znižanje števila vlakov zato, ker se ne more dobiti jekla za graditev novih vozov, in pa, ker se čimdalje več vlakov potrebuje za prevažanje vojaških čet.

Predstavite vašim prijateljem "Amer. Slovenca" in jim ga priporočite, da se nanj naroče!

kosa ne mogli dovolj na goste zasedati ter bi Rusi lahko z uspehom izvajali na nje protilapade.

Bodočnost bo pokazala, kakšna od teh struj ima prav.

JAPONSKA LADJA KONČNO PRISTALA

San Francisco, Cal. — Zaradi napetih odnosov med Japonsko in Zed. državami je neki japonski parnik stal na morju pred tukajšnjim pristaniščem celi teden, dokler se ni končno upal pripluti zadnjo sredo v pristanišče. Namembni kraj ladje je bil Los Angeles, toda tja ni odšla, marveč se je z vso naglico založila s kurivom in potrebščinami ter v petek odplula domov na Japonsko. Odpeljala je hazaj s seboj tudi tovor svile, vreden dva in pol milijona dolarjev. Z ladjo je prispelo 243 Amerikancev, ki kakor pripovedujejo, so prestali dosti strahu med enotedenskim čakanjem, ko se je zdelo, da ladja ne bo pristala v Ameriki; povdarjajo pa, da se je zelo vpljudno in obzirno ravnoval z njimi. S seboj pa je parnik vzel 116 Japoncev. Da se je vodstvo parnika obotavljalo, pristati v ameriškem pristanišču, je imelo dober povod, kajti ob napetih razmerah, kakršne so bile ravno zadnji teden med obema deželama, bi bilo težko riskirati, da bi ta ladja, ki je vredna 15 milijonov dolarjev, ne utegnila biti konfiscirana od Amerike.

RUSIJA POSPRAVILA VEČINO ŽETVE

Moskva, Rusija. — Neki ameriški poročevalec, ki je prepotoval tekem enega tedna južni in srednji del Rusije, vključno Ukrajino, se izraža, da je dobil vtis, da so Rusi letošnjo pšenično žetev po pretežni večini že pospravili, ostali del pa je tudi zrel za žetev. Povsod, koder se je vozil, pravi, je videl moške in ženske na poljskem delu, s traktorji in konji ter vso mogočo žetveno mašinerijo. Kakor trdi, ni nikjer preko širno Rusije opazil nikakih znakov vojne ali neravnosti, izvzemši v Moskvi. Obenem dostavlja, da so sovjetski vojaški dobro oblečeni in opremljeni.

V novo vojno utegne stopiti le, če bo gotova zmaga

Dasi se Japonska pripravlja, je verjetno, da bo podvzela kak odločilen korak le, ako bo že v naprej videla uspeh. — Vojna na Kitajskem jo izčrpala.

KRIŽEM SVETA

— London, Anglija. — Iz vojnega ministerstva se je v sredo objavilo, da je prispelo na Angleško 2000 italijanskih vojnih ujetnikov, ki se bodo uporabili za farmerska dela, za kopanje jarkov, pri izboljševanju zemlje in podobnem. — Ankara, Turčija. — Francoski vladi v Vichyju je Turčija odklonila zahtevo, da ji vrne 11 ladij, katere so bile del francoske mornarice na bližnjem vzhodu, ki pa so bežale iz Sirije ter se zatekle v turško pristanišče Alexandretto.

— London, Anglija. — Ameriški poslanik Winant je v sredo objavil, da je prispelo z aeroplanom v Anglijo iz Amerike 7,877 pajntov izsušene krvi za transfuzijo tukajšnjim žrtvam bombardiranja. To kri je darovalo okrog 15.000 ameriških prostovoljcev.

ZA WILLKIEJA JE JAVNA DEBATA "SMEŠNA"

Elwood, Ind. — Kakor znano, je Wendell Willkie, tedanji republikanski kandidat za predsednika, povabil lani med volilno kampanjo Roosevelta, naj bi kje skupno nastopila in debatirala o spornih vprašanjih. Roosevelt je ponudbo zavrnil, na kar je Willkie pokazal ogorčenost, češ, da se demokratski kandidat izogiba direktnim odgovorom. Zdaj pa je isti Willkie sam odbil ponudbo na tako javno debato, in sicer o predmetu, ki je točasno najbolj pereč, namreč o vprašanju stališča Amerike napram vojni. Povabilo na de-

Washington, D. C. — Kakor je bilo že povdarjeno, ameriška vlada s pozornostjo zasleduje vsak gib, ki ga napravi Japonska, skušajoč iz njega razbrati, kako načrti se skrivajo v ozadju. Dasi pa je skoraj sigurno, da se Japonska na nekaj pripravlja, vendar je enako sigurno, da nimajo niti njene voditelji, niti ljudstvo posebnega navdušenja za nova vojna podvzeta, in verjetno je zato, da bo do teh prišlo le, ali iz pritiska okoliščin, ali iz zelo dobrih izgledov na uspeh.

Verjetno je, da je Japonska že zelo izčrpna vsled petletne mučne vojne na Kitajskem. S to vojno bi zdaj težko nehala, ako bi tudi hotela, in sicer že iz tega vzroka, ker bi vojaštvo, ki bi ga potegnili od tam, povzročilo za njo velik brezposelnostni problem.

Ako se bo spravila torej na kako novo vojno, bo to storila le, ako bo že v naprej videla zmago. Tako je možno, da bo udarila na Sibirijo, vendar šele tedaj, ako bo Rusija napol poražena od Nemcev. Udarca na jug, na nizozemsko otočje ali pa na Avstralijo, pa bi brez dvoma podvzela le v slučaju, ako bi za gotovo vedela, da Amerika ne bo stopila vmes.

bato je poslal Willkieju in Thomasu, bivšemu socialističnemu kandidatu, župan tukajšnjega mesta, ki je Willkiejevo rojstno mesto, in sicer za to nedeljo. Thomas, ki nasprotuje ameriškemu vstopu v vojno, je povabilo takoj sprejel, Willkie pa, ki propagira za intervencijo v Evropi, je ponudbo odbil ter obenem celo pripomnil, da je "cela stvar smešna."

NAZIJI PRIŠLI K RUSOM "V GOSTE"

Gornja slika, ki je prišla iz Moskve, ima brez dvoma namen pokazati, kako Rusi dobro "trtajo" nazijske vojake, ki so zašli v njih ujetništvo. Nemški ujetniki sede pri obedu pri mizi, ki je menda celo pogrnjena.

Iz stare domovine

"Jugoslavanski Kurir" objavlja, da moskovski radio nadaljuje z apeli, naj Jugoslavlani nadaljujejo boj. — Razne druge zapoznele in še ne objavljene vesti iz starega kraja.

Moskva želi, da Jugoslavlani vstrajajo v boju

Moskva, 22. julija. — (JK). — Danes je tukajšnji radio zopet upotil ognjevit apel do Jugoslovancev, naj ne klonijo duha in naj z vseh možnimi sredstvi nadaljujejo boj proti Švabom in njihovim trabantom pa satelitom. V zvočnem baritonu se je govornik obrnil najprej do Srbov, potem v lepi ijevskavščini do Hrvatov in naposled v čisti slovenščini tudi do Slovencev s svojim apelom.

Kvaternik hladno sprejet pri Hitlerju

Moskva, 21. julija. — (JK). — Danes je bil sprejet v Hitlerjevem generalnem štabu nekje na nemško-ruski fronti general-maršal vrhovni poveljnik in minister narodne obrambe odvisne Hrvaške Slavko Kvaternik, ki je prišel tja, da predloži švabskemu generalštabu nekakšne svoje načrte za uničenje ruske južne vojske. Prav ta Kvaternik je bil častnik avstrijskega generalnega štaba, ki so ga v Avstriji redno 'zapostavljali,' a to pa ne radi njegovega hrvaštva, nego vsled njegove neposobnosti. Hitler se še zmenil ni za njegove načrte, a prišel pa je samo popoldne na čajnik, ker se ob tej priliki razhudil nad Kvaternikom, zakaj aktivneje in z večjim številom vojske ne sodeluje njegova odvisna Hrvaska v vojni proti Rusiji, ne pa samo s prostovoljnimi enotami.

Tat zasačen pri delu

Maribor. — Pri svojem obhodu so orožniki nekega večera opazili v mizarški delavnici Anti Drozga v Sp. Boču pri Selnici ob Dravi, kako se od časa do časa v delavnici pojavlja luč. Splazili so se k oknu in opazili, kako neki moški razno orodje, katero se mu dopade, spravlja v nahrbtnik. Takoj so sumljivca aretirali. Izkazalo se je, da je to bil 20 letni žagar Franc Fašnik iz Selnice ob Dravi. Tatvine seveda ni mogel zanikati, ker je bil pri tatinskem poslu zasačen, v svoj zagovor pa navaja, da se je odločil za tatvino zaradi tega, ker je po poklicu žagar ter mora pri žagi vedno kaj popravljati. Snel je okno z delavnice, ko je Drozg z družino bil že pri počitku ter se je splazil v notranjost, kjer si je hotel izbrati razno mizarško orodje, katero mu je potrebno. Orožniki so Fašnika oddali sodišču.

Ugrabitelj povzročil družinsko tragedijo

Rajko Trifunović je bil odpeljal 13 letno dekle Ljubico Trifunović iz vasi Ovsenik pri Arangelovcu. Čim je dekletov oče izvedel za dogodek, ga je od presenečenja in žalosti zadela kap. To pa je mater tako presunilo, da se je še istega dne obesila. Rajko pa je ta čas z ubeglo Ljubico živel v neki vinogradniški zidnici. Ko je dekle izvedelo za usodo staršev, je odšlo, fant pa jo je iz bojazni pred maščevanjem odkuril neznankam. Ko je Ljubica videla v domači hiši, kaj je s svojim pobegom povzročila, je zbolela. Povrh tega pa se je še prehladila in bo zaradi pljučnice bržkone umrla. Dva njena bratranca, ki sta se zaobljubila, da bosta maščevala žaloigro, sta sklenila prehoditi vse bližnje kraje, da bi našla Rajko, ki je bil z ugrabitvijo Ljubice prizadejal Trifunovičevi hiši toliko gorja.

stična kap. To pa je mater tako presunilo, da se je še istega dne obesila. Rajko pa je ta čas z ubeglo Ljubico živel v neki vinogradniški zidnici. Ko je dekle izvedelo za usodo staršev, je odšlo, fant pa jo je iz bojazni pred maščevanjem odkuril neznankam. Ko je Ljubica videla v domači hiši, kaj je s svojim pobegom povzročila, je zbolela. Povrh tega pa se je še prehladila in bo zaradi pljučnice bržkone umrla. Dva njena bratranca, ki sta se zaobljubila, da bosta maščevala žaloigro, sta sklenila prehoditi vse bližnje kraje, da bi našla Rajko, ki je bil z ugrabitvijo Ljubice prizadejal Trifunovičevi hiši toliko gorja.

Nesreča pri gradnji

Pri gradnji stavbe za novo gimnazijo v Mariboru je bil med drugimi zaposlen tudi 48 letni zidar Anton Zmavc iz Hoč. Nesreča je hotela, da je Zmavc padel z odra in se je močno poobil, da so ga morali odpeljati v bolnišnico.

Smrtna kosa

V Ljubljani je umrl Janko Globonik, bivši notar star 81 let. — V Starem Dvoru pri Skofji Loki na Gorenjskem je umrl po kratki a težki bolezni Janko Zakotnik, diplomirani tehnik, star komaj 22 let. — V Morskem pri Kanalu na Primorskem je umrla Marija Vuga, vzgledna gospodinja, ki je dolga desetletja neumorno gospodinjila pri Stefanovih. Stara je bila 68 let.

Dolgotrajna pravda

Ze meseca decembra lanskega leta je bil 27 letni Franc Snedic iz Bobovke pri Predosljah na ljubljanskem sodišču obsojen zaradi zločina, ki ga je storil na šest mesecev strogega zapor, ker je na cesti z nožem hudo poškodoval Franceta Roglja, da je temu ohromela desna roka. Vrhovno sodišče je pa to sodbo razveljavilo in tako je bila letos nova razprava pred sodiščem zaradi tega. Obtoženec je v svojo razbremenitev privedel mnogo prič. Zagovarjal se je tudi s silobranom, katerega je pa v razburjenosti in strahu prekoračil in tako je prišlo do nesreče. Pri ponovni razpravi je bil Snedic obsojen na samo pet mesecev strogega zapor.

Jubilej družine

V krogu svoje družine v Celju sta nedavno slavila 25 letnico skupnega družinskega življenja železniški spovednik Stefan Mulej in njegova soproga Josipina, rojena Povh iz Lave pri Celju. V zakonu se jima je rodilo sedem otrok, katere sta izredila v pravem krščanskem duhu.

KRI NI VODA

Mojo rojstno domovino imam v mislih. Mislim na mater, spominjam se očeta, bratje in sestre mi silijo v spomin, prijateljev je tam nebroj, kakor tudi znanec. In koliko je onih, ki jih ne poznam, pa so mi bratje po krvi, po govoric, po smehu in po trpljenju.

Moja domovina onkraj morja je oblečena v žalno obleko; Veliki petek je objel mojo rojstno domovino od vzhoda do zahoda, od severa do juga. Oče Triglav še ni gledal strašnejših dni v Sloveniji; Soča, Sava in Drava so danes tri velike, tužne in skeleče solze. Strahotno je danes misliti v kako strahotno in pošastno trpljenje in bridkost je zavita ta moja in tvoja slovenska zemlja.

Na križ je pribit slovenski narod: izropan, preganjan, zaničevan in lačen. V senci bajonetov in visile preživlja temne in težke dneve, a noči so še strašnejše, kar v teh boleznih in strahotnih nočeh izginjajo iz domov očetje in mladeniči, ki ob zarjanih svinčeno težkih dnevov čakajo na smrt od sivih slovenskih zidovih. Puške pokajo, ugasujejo mlada in nadejna življenja zavestnih in narodnih mučnikov.

To ni več Veliki petek, to je grozoten in ognjen peklo, iz katerega ni več povratka za vse one, katere je obsenčila zverinska in mrzla senca poosobljene nemškega hudiča: barbara in tolovaja in blazneža, kateremu pomaga našimljeni laški krvnik, a pošteni in verni narod trepetja v strahu in bolesti, da mu zastaja kri v srcih in žilah.

Cerkve, šole, narodni in sokiški in ljudski domovi so zaprti; svečeniki, učitelji, pisatelji in narodni borci so srti, duševno ubiti ali zaprti, a marsikateri izmed njih je zekopan kot ničevredni razbojnik, v očeh zverinskih osvojevalcev slovenske zemlje.

To je dolgo in neskončno zlo, ki se vsesela v nemirno in razburjeno slovensko kri onkraj morja. In kri ni voda! Tudi mi smo iz te žlahtne krvi, tudi mi del tega trpečega in umirajočega naroda, tudi mi pojemo slovensko pesem in govorimo slovensko besedo, zato tudi mi bolešno čutimo to veliko in grozno bol, ki jo prenaša naš, na križ pribiti narod v naši rojstni domovini.

In če čutimo nečloveško trpljenje in strahote ljudi naše krvi, ljudi, ki so naši krvni bratje in krvne sestre, ali bomo stali zakrknjeni in nedostopni za vsako pomoč, katera bo kdaj mogoča?

V robstu ječi naš narod, je kleni jarmi zajedajo slonjene vratove, tuga je razpletla črne lase preko vasi in mest, pod križem naš narod, in ti križi so zasajeni po vsej domovini, da, ta naša domovina je s križi ograjena. In preko teh križev gledamo mi, če bi mogli pomagati in če bo pomoč kdaj mogoča.

Mi samo gledamo, mi samo ugibamo ter se pogovarjamo. S temi pogledi in ugibanjem samo grešimo proti največji človeški usmiljenosti. Mi srečni, bogati in svobodni ameriški Slovenci moramo imeti v sebi tudi topla in iskreno srce do svojega nemilostnega in trpečega brata in sestre. Saj smo iz krvi in mesa, saj imamo razum in vero, proste roke in dolarje, da lahko pomagamo.

Ne vem, če je po božji ali človeški pravici še mogoče, da bi se našel samo eden Slovenec ali Slovenka v Ameriki, ki bi neverno in zavestno odrekel pomoč. Če je tak človek med nami, potem se po njegovem srcu ne pretačka slovenska kri.

Onkraj temno modrega in zelenega morja leži slovenska zemlja, na tej dragi in vžlubljeni domači zemlji jočejo tisoči in tisoči naših ljudi; goreče in prosje, skrivoma in tiho mislijo in prosijo; v vzemirjenih sanjah strahoma in pritajeno sanjajo o nas ameriških Slovencih, o edini in še ostali tolažbi in pomoči, ki jim je ostala v njih življenju na tem razburkanem svetu. Samo mi jim še lahko pomagamo, samo ameriški Slovenci.

Samo mi smo še njih nada in upanje, samo v tej nadi in upanju je še plaha iskra do obnovljenega življenja. Preplašeni in molčeči z boleznimi duševnimi ranami tožijo soncu, luni in zvezdam, ki se iz dneva v noč vračajo na nebesni obok kot dobri in zanesljivi prijatelji v trpi narodni nesreči. Tem nebesnim prijateljem podnevi in ponoči izročajo svoje tople in bratske pozdrave, da naj jih izročajo bratom in sestram onkraj širokega morja, kjer še živi slovenski narod pod svobodnimi soncem.

Samo še ta vez je ostala med nami: toplo sonce, tiha luna in solzne zvezdice.

Zganite se Slovenci in Slovenke v Ameriki, odprite vaša čuteča srca, delajte, organizirajte in nabirajte dolarje za uteko, tolažbo in pomoč onim, ki so vaše krvi, saj kri ni — voda.

JANKO N. ROGELJ,
direktor publicitete
za slovensko sekcijo JPO.

KRI DAJEJO ZA VOJAŠTVO

Dekle na levi je ena tistih številnih oseb ki doprinesejo dobesedno "krvave žrtve" za ameriško vojaštvo. Odzvala se je namreč kampanji Rdečega križa in si dala vzeti kri, ki se potem konzervira in uporabi, kadar kak vojak potrebuje transfuzijo. Njeno ime je Doris Casper iz Philadelphije.

do Tangera v španskem Maroku ali pa od Ljubljane do Aleksandrije. Računano seve da po zračni črti. Zid je visok 8 do 10 m, širok spodaj 6 do 8 m, zgoraj pa 5 do 6 metrov. Po vrhu zidu pelje 4 do 5 m široka cesta, ki je večinoma lepo tlakovana, ob obeh straneh pa je ograja v kateri so odprtine za streljanje. V razdalji 150 do 200 m vsaksebi štrlijo iznad zidu kvadratne dvonadstropne trdnjave, ki so jih imeli za opazovalnice. Kadar se je bližal sovražnik, so Kitajci storili tako, kakor naši pradedje, kadar se je bližal Turek: zakurili so ogenj. Tako so bili pravočasno obveščeni, da so se mogli pripraviti na obrambo. Na notranji strani zidu so bila vrata, skozi katera se je prišlo po stopnicah na trdnjaviški

zid, kadar je prihajal sovražnik.

Toda na svetu je že tako: skoraj vsaka stvar počasi izgubi svojo veljavo. Bodisi zaradi nevalečnega sveta, bodisi zaradi tega, ker ni več pomembna. Tako je tudi kitajski zid, — ki se mu po kitajski pravi: "Van-li-tang-čing", kar pomeni "zid deset tisoč lijev" ("li" je kitajska dolžinska mera) — izgubil tisti obrambni pomen, za katerega je bil sezidan. Ker ga ni bilo dovolj popravljali, je začel razpadati. Toda čeprav danes ne služi več tistemu namenu, za katerega je bil sezidan, pa še vedno priča in bo še o veliki spretnosti in kulturi starih narodov ter tudi o tem, da je bil človek v vseh stoletjih krivolčna zver, v čemer se vedno bolj izpopolnjuje.

ZA NAŠE GOSPODINJE

Praktična gospodinja si zna pomagati

O pametnih in varčnih ureditvah v industriji in obrti je dosti slišati in brati kakor tudi o tem, da se je taka ureditev izvrstno obnesla. Pričujejoč besede pa naj povedo, da je mogoče tudi kuhati pametno in varčno ali racionalno, tako da zmoro gospodinja vse delo sama brez gospodarske pomočnice.

Koliko kretanj in stopinj pravi gospodinja po nepotrebnem in se potem upravičeno pritožuje, kako da jo noge bolijo in da je vsa zgarana. A pametna ureditev se utegne začeti že z zajtrkom.

Pri kuhi kosila se to nada ljuje. Predvsem se naj s kosilom vred kuha tudi že krompir za večerjo in celo za drug dan. Krompir se hitreje in lepše opravi, če imamo krompir od prej, in je tudi bolj okusen. Tudi riž in testenine kot dodatki za večerjo, je moč skuhati že opoldne ali pa že prej. Riž se da zmeraj lepo pogreti in je tudi bolj zrnat in testenine so s pogrevanjem bolj suhe. Kosilo samo je manj zamudno, če imamo na primer prežganje v večji količini v zalogi, in če so drobtine in žemlje kocke (za cmoke) zmeraj pripravljene in če so rezanci in testo za ribano kašo že od prej pri rokah. Kadar delaš cmoke za h kosilu, pa jih napravi malo več. Zvečer ali drug dan jih opraviš, dodaš jajce ali solato, pa imaš tečno in okusno večerjo. Kolikvega pomena je ta čas, ki si ga na

ta način prihraniš.

Po jedi se gospodinja kaj spravi na pomivanje. Vendar to ni nujno potrebno. Če med kuho je moč skoraj vse sproti in brž pomiti. Kar je bolj mastnega, spraviš v posodo in vse izlaska pomiješ drugi dan, ko kuhaš kosilo. Koliko časa prihraniš, ko po kosilu ne pomivaš, ta čas uporabiš za počitek ali pa za sprehod. Opravljanje dela kolikor mogoče sede, in usedi se vsakih pet minut, da si moči ohraniš. Mnogo časa si prihraniš, če imaš v zimskem času peči zmeraj osnažene in pripravljen papir in polenčka, da moreš kar koj za-

netiti, če bi bilo treba. Če potem nanesa, da moraš zakuriti, v kopalnici ali v kaki drugi sobi, ti je treba le vžgalico pritakniti, pa je peč že zakurjena. Seveda imej v stanovanju tudi zmeraj zadosti premoga, da ti ne bo treba za vsak nič hoditi v klet ponj. Na ta način zmoro gospodinja sama vse dela, pa čeprav ima tudi še kako službo zraven.

PRIPRAVA NEKATERIH JEDI

Jajčji zvitek

V skledi mešaj pol ure štiri rumenjake, pičle štiri unče sladkorja, sok pol limone in malo naribane limonine lupinice. Ko si dobro zmešala, dodaj štiri žlice mrzlega mleka, dobri dve unči moke, malo pecilnega praška, za dobro unčo stolčenih orehov ali mandeljov ter sneg štirih beljakov. Vse te skupaj še enkrat narahlo, a dobro premešaj. Vzemí bolj veliko in plitvo pekačo (pleh), ki ima rob, dobro namaži in posuj z moko, na kar stresi v pekačo testo, katerega enakomerno razravnaj in deni v neprehudo pečico. Ko je zlatorumeno zapečeno, namaži s tem le nadevom: pol funta domačega sira dobro razdrobi, dodaj dobre štiri unče sladkorja in dva rumenjaka. Vse to dobro premešaj in če je sir zelo suh, daj po potrebi eno ali dve žlici smetane ali mleka, pest rozin in sneg dveh beljakov. La nadev namaži na pečeno pogačo in napravi zvitek. Povrh posuj še malo sladkorja.

Grahova pašteta

Skuhaj kvort in pol pinta dobrega drobnega svežega in očiščenega graha in ko je kuhan, ga še s presnim maslom in zelenim peteršiljem malo popraži, naker naj se shladi. Nato zreži na drobno funt teletje ali druge pečenke, v katero vmešaj za dve unči presnega masla. Primešaj štiri rumenjake in iz beljakov sneg in v to prav na rahlo primešaj pečenko. Potem razvaljaj na tanko že prej narejeno naglesko testo, ki ga napraviš in do brega četrt funta bele moke, v katero si na drobno zrezala sirovega masla in ga med moko zdrobila z nožem, dveh žlic kisle smetane, nekaj malega soli, malce pecilnega praška, jajce, rumenjak in če je treba še vina, da bo mehko kakor vlečeno testo. To testo mora nekaj časa počivati, predno ga uporabljaš. Testo položi v namazan model ali kozo, da bo viselo za tri prste okrog in okrog čez rob posode. Potem deni na testo eno vrsto nadeva, potem graha, zopet pečenke, itd., dokler imaš kaj nadeva, vendar pa pazi, da pride grah vedno nazadnje. Nato testo zgani skupaj, pomaži z jajcem in počasi peci v pečici.

Stare rokavice lahko prav dobro porabiš za čiščenje stekla.

ŠIRITE AMER. SLOVENCA

PAVELIČEVA HRVAŠKA PROTI HRVATOM

(.Dalje)

Ali je mar to neodvisna Hrvatska, ali je mar to svobodna, ki jo obljublja Hitler in Mussolini Hrvatoma? Toda to še ni vse. Sušak, ki je po prijavitvi Reke k Italiji služil za glavno trgovsko luko Hrvatske in cele Jugoslavije, se je pustil Italiji z velikim delom Gorskega Kotarja. Tako ni bilo obvarovano pred italijanskim osvajanjem niti tisočletno ozemlje banske Hrvatske, ki ni niti v najtemnejših dneh hrvatske zgodovine nikdar padalo tujcu. Reški lev, Erasm Barčič, neustrašni borec Fran Supilo, dolgoletna narodna zastopnika Gorskega Kotarja v hrvatskem saboru, kaj pravita vidva k temu?

"Hrvatsko narodno telo je raztrgano. Najdragocenejši in najlepši deli hrvatskega kraljevega plašča so odsekani in vzeti. Ali to še ni dovolj Hitlerju in Mussoliniju. Iz strahu pred jezo zasužnjene hrvatskega naroda, ki bi mogel spoditi njune Quislinge, puščata na ozemlju tudi te, tako pohabljen odvisne Hrvatske svojo okupacijsko vojsko ter jo imenuje: a pač kar tako iz šale zavezniško in prijateljsko.

"Da bi Mussolini mogel obdržati pod svojo oblastjo tudi ta anektirani del hrvatskega ozemlja, je določil za kralja sebi poslušnega člana savejske hiše, oficirja zasovražene in prezirane laške vojne mornarice. Mussolinijev kandidat za hrvatski prestol je moral predlagati svoje ime, pa če se še tako nerodno glasi v hrvatsčini, ter se preleviti iz italijanskega Ajmuna v hrvatskega Tomislava ostajajoč seveda še vedno tisto, kar je bil poprej. V svojem zadnjem govoru je Mussolini kar odprto priznal, da ima ustanovitev odvisne Hrvatske en sam cilj, in sicer, da obvaruje Italiji vojaško in gospodarsko kontrolo nad naslednjem anektirane Dalmacije in hrvatskega Primorja. Mussolini meni, da bi ne bilo pametno vzeti v sestav italijanske kraljevine prebivalstva Hrvatske, Bosne in Hercegovine, nego da je bolje, če se izroči italijanskemu princu v upravo. Zdaj vidite, čemu je bila ustanovljena in kakšnemu namenu služi tako zvana Hrvatska dr-

žava, ki bo prišla v isti položaj, v kakršnem je bila Albanija za časa kralja Zoga, ter postala italijanski protektorat. Pridelitev Bosne in Hercegovine tej, od Italije popolnoma odvisni Hrvatski in razširjenju njenih meja celo tja do Drine ne pomeni potemtakem razširitve ozemlja in oblasti hrvatskega naroda, kakor si to prizadevajo dopovedati ljudem Hitlerjevi in Mussolinijevi najteži, nego služi le razširjevanju laške oblasti in kontrole, da bi si Italija mogla na ta način ohraniti anektirane hrvatske kraje. Ustanovitev tako zvane neodvisne Hrvatske je potemtakem v prvi vrsti naperjena proti hrvatskemu narodu, proti njegovemu edinstvu in njegovi svobodi. No, vrh tega pa ta rešitev še ni končna. Madžari zahtevajo, naj pride Hrvatska v sestav krone sv. Stefana. Z ozirom na nesposobnost današnjih upravnikov Hrvatske, potem z ozirom na finančne in druge notranje težave, ki jih je nemogoče obvladati, ni izključeno, da si Hitler in Mussolini osvojita madžarsko zahtevo. To bi ne bila prva država pod laškim protektoratom, ki je bila žrtvovana. Ajmuna Savejski bi lahko postal iz Tomislava Arpad. Nadejamo se, da bo zavezniška zmaga prekrizala vse te brezposlabne račune in da bo vojvoda d' Spoletto vendarle še obdržal svoje prvotno italijansko ime.

(Konec prihodnjic)

CHURCHILLOVA IZJAVA IZZVALA PROTEST

New York, N. Y. — Angleški min. predsednik Churchill se je zadnji terek izrazil v parlamentu, da Zed. države "se v naraščajočem srdu in prepričanju približujejo robu vojne," in takoj se je tukajšnja podružnica "America First" oglasila in poslala vojnemu tajniku Stimsonu protest proti tej izjavi. V brzojavki, poslani Stimsonu, se je stavilo vprašanje, kdo je odgovoren, da je prišel Churchill do prepričanja, da je Amerika že tako blizu vojne?

ŠIRITE AMER. SLOVENCA

DR. JOHN J. SMETANA
OPTOMETRIST
Pregleduje oči in predpisuje očala
23 LET IZKUŠNJE
1801 So. Ashland Avenue
Tel. Canal 0523
Uradne ure: vsak dan od 9. zjutraj do 8:30 zvečer.

DR. H. M. LANCASTER
Dentist

2159 West Cermak Rd.
(ogel Leavitt St.)
Telefon Canal 3817
CHICAGO, ILL.

ZLATA KNJIGA

ki smo jo izdali za petdesetletnico

"Amerikanskega Slovenca"

je s stališča slovenske zgodovine in drugače nadvse zanimiva knjiga. Vsaka slovenska hiša bi jo naj imela v svoji hiši. Naročite jo, 50c

Kdor pa želi naročiti tudi Spominsko knjigo ki je bila izdana za štiridesetletnico "Amerikanskega Slovenca" pred desetimi leti, katerih imamo še nekaj na roki, tak dobi obe skupaj, to je Spominsko knjigo od 40 letnice in sedanjio Zlato knjigo, obe za samo 75c

Naročila sprejema:

Knjigarna Amerikanski Slovenec
1849 W. Cermak Road, Chicago, Illinois

23 STOLETIJ STARI KITAJSKI ZID

Danes se čudimo raznim zgradbam in mnogokrat res čudovitim delom moderne tehnike — spomnimo se samo ogromnih nebotalnikov v Ameriki — pri tem pa kaj radi pozabljamo, da tehnika starih narodov ni bila nič manj spretna in velikopotezna, kakor je sodobna. Priznati moramo, da je s tistimi sredstvi, ki jih je imela na razpolago, ustvarila res občudovanja vredna dela.

Med temi deli stare tehnike je gotovo kitajski zid. To je eno "sedmerih čudov sveta," ki jih je ustvarila človeška roka. Kitajski zid so zgradili v tretjem stoletju pred Kr. ko je vladal cesar Čing-Sih-Huan-Ti. To je bil zaslužen vladar, ki je združil kitajske pokrajine v močno državo. Ko je zavladal, so posamezni zidovi že stali. Ta cesar pa je hotel varovati svojo državo tako, da bi bila popolnoma varna pred vpadi raznih bojevitih plemen. Zato je sklenil še stoječe zidove med seboj povezati in jih združiti v celoto. Zid je gradi-

lo milijon delavcev, ki so mnogo pretrpeli zaradi lakote in jih je tudi dosti pomrlo, preden je bil zid dokončan.

Največje preglavice je delalo graditeljem samo stavbno gradivo, ker so ga zelo težko dovažali čez stepe in planinske predele. Posebne težave so imeli pri zidanju v zahodnem delu, ker so bili kamnolomi zelo daleč. Da bi del zidu, ki je severno od Pekinga, čim bolj podaljšali v morje, so baje potopili tam mnogo ladij, ki so bile naložene z železom in kamnjem. Tako so položili temelje krajnemu delu zidu.

Ves kitajski zid pa ni zgrajen iz kamnja. Tam, kjer ni so mogli priti do kamnja, so delali debelo opeko iz zemlje, ki so jo znali tudi že žgati.

Ta "hudoba" gre od obale Rumenegega morja do puščave Gobi. Zid ne teče v ravni črti, ampak v vijugah čez doline in planine, reke in ravnine, puščave in močvirja. Dolg je 2.500 km. To je toliko, kakor od Ljubljane do Glasgova na Škotskem ali od Ljubljane

PIERRE L' ERMITE:

Ljubezen -- soproj ali Bog?

Iz francoščine z dovoljenjem avtorja.

Misel na duhovnika, ki ga smatra za pomočnika svojega soproga, se ji tako zastudi, da naglo raztrga ovitek. Ni si vzela niti toliko časa, da bi ga odprla.

Njegova vsebina ji bo dala jasen vpogled v trenutni položaj.

Toda, bo li imela kako korist, če bo prečitala to pismo? Že vnaprej dobro ve, kaj vsebuje. Treba ji bojevali le nove boje. Boriti se bo morala proti novim dokazom. Morala se bo odločiti.

Da, čemu naj ga čita?

Zadosti ji je vsega! Srce ji je polno bolesti! In ta župnik ji sedaj med vrsticami...

Ali vsaj on ne more dati miru! Ah, miru!

Lucija gleda okoli sebe s strmečimi očmi. Mir? Nikjer ga nima, ne podnevi, ne ponoči. Zile ji razbijajo v sencih, kot da ji hočejo počiti.

Zdi se ji, da prežijo ogleduhi nanjo od vseh strani. Gilbert je dal tozadevna navodila služkinjam, hišniku, zdravnikom in celo župniku. Postal je nekakšna Nessusova tunika (nesreča, ki se je ne moremo otresti).

Ker jo je prevaral in jo vara še sedaj, naj jo vendar puste vsaj pri miru, on in vsi ostali!

Dovolj! Ne more več prenašati tega žaljivega sočustvovanja v očeh svojih prijateljev.

V razkošnem salonu vije uboga Lucija roke: "Od nikogar ne potrebujem sočutja! Zdaj sanjam le še o enem: da bi kmalu v miru umrla."

Onega večera se je Gilbert zaman sukal okoli svoje žene, da bi si pridobil njeno zaupanje in zvedel, kako se reagira na prejeto pismo, od katerega se je nadejal veliko dobrega. Toda preveč ni maral siliti vanjo, da bi se ne izdal...

Njegova žena je postala zid, za katerim je bilo nekaj skritega.

A kaj vendar?

Koliko moč ima molk!

Lucijina molčečnost draži soproga do blaznosti. Zdaj je prišel na vrsto on, da si zastavi vprašanje:

Kaj bo jutri? Kako se bo vse to končalo?

32. POGLAVJE.

Dva dni kasneje, proti tretji uri popoldne.

Moči jo zapuščajo bolj in bolj. Po cele ure presedi s knjigo v roki v salonu. Spalnice in soprogove delovne sobe se izogiblje zaradi nevarnih spominov, ki se ji vzbujajo ob pogledu na nju.

V salonu pa, ki je dostopen vsem, je varna pred njim. Soproj je ravnokar odšel. Pri odhodu jo je hotel poljubiti. Lucija pa ga je potisnila od sebe:

"Prihranite mi to komedijo!"

"Ali ljuba moja!"

"Prosim vas! Motite se..."

Gilbert je popustil.

Z očmi strmečimi na razvaline svoje sreče ždi v priljubljenem svojem kotičku. Po obedu je naročila: "Sprejeti ne maram nikogar, absolutno nikogar."

Zdaj sedi že celo uro tako in sanja.

Naenkrat zabrni skozi tiho stanovanje zvonček v predsobi, nato se oglasi še karjion na vratih.

Toda namesto dveh, treh vsakdanjih fraz, s katerimi je sobarica doslej odpravila vse obiskovalce, začuje Lucija pogovor.

Kaj se dogaja?

Vrata v salon se hrupno odpro.

Mlada žena zavpije...

Visoka postava župnika Pauleta se je pojavila na pragu predsobe.

"Vi? Vi ste!"

"Da, draga Lucija, jaz sem. Ker mi niste odgovorili, sem prišel osebno po odgovor."

"Odgovor?"

Lucija stopi korak nazaj, tako da ostane med njo in duhovnikom miza, ter upre sovražno oči vanj.

"Ali me ne poznate več?"

"O, da, poznam vas."

"Saj ste prejeli moje pismo?"

"Vaše pismo? Tam leži!"

S prstom pokaže Lucija na raztrgani plavkasti ovitek.

"Ali ga niste prečitala?"

"Ne! Čemu? Soproj vam ga je narekoval. Mojega moža prihajate braniti!"

"Nisem prišel braniti vašega moža, ampak vas rešiti! Jaz sem dobri pastir, ki pozna in ljubi vse svoje ovčice! Ena, katero sem posebno ljubil, je pred dvema letoma izginila. Prišel sem pogledat, kaj se je z njo zgodilo."

"To veste prav tako dobro kot jaz sama!"

"Vem, da preživljate težko preizkušnjo. Zato sem mislil, da je prišla moja ura."

"Torej ste se videli z mojim soprogom?" vzklikne Lucija.

"Da."

"Ali vas je on poslal?"

"Toliko stvari bi se rad z vami pomenil!"

"Čemu?"

"Da bi vas spomnil na Njega, ki je rekel: 'Pridite k meni vsi, ki ste potrebni tolažbe'."

Lucija zmaje z rameni:

"Stara pesem!"

"Ubogo dete! Tako daleč ste že?"

"Da, tako daleč sem."

Župnik Paulet se usede, strti od tega priznanja. Tiho zamrmra sam zase:

(Dalje prih.)

"Hubert"

je naslov novemu interesantnemu romanu iz gozdov. Spisal ga je znameniti ljudski pisatelj Paul Keller. Roman je bil že objavljen v mnogih jezikih, ker skozi njegova poglavja se ne vije le zanimivo pripovedovanje življenja moža, ki igra v njem glavno vlogo, ampak roman daje tudi slehernemu bogat življenjski nauk. Prepričani smo, da bodo naši čitatelji ob čitanju tega zanimivega romana uživali. Zato tudi vsem priporočamo, čitajte ta roman od začetka, da ne bo vam pozneje žal. Opozorite tudi svoje znanke in prijatelje, da se naj zdaj naroče na list A. S., da bodo tudi oni deležni tega zanimivega romana.

Predstavite vašim prijateljem in priporočite, da se nanj na-
ljem "Amer. Slovenca" in jim roče!

VSI KATOLIŠKI SLOVENC IN SLOVENKE V CHICAGO

vabljeni, da pristopite k prvemu in najstarejšemu
društvu v naselbini,

Dr. sv. Štefana

STEV. 1, K. S. K. J.

Smrtniška zavarovalnina—podpora v bolezni—
preskrba dostojnega pogreba — šport za
mladino.

Odbor za leto 1941:

JOSEPH OBLAK, ml. predsednik. JOHN PRAH, tajnik.
ANTON KREMESEC, blaginjak.

Zanimivi romani

katere je spisal

Karl May

Vas povedejo s svojimi pripovedovanji okrog sveta.
— V njegovih romanih srečujete vse razne ljudi. Z
romanom potujete skozi črno Afriko, skozi divje
kraje Indije, skozi ameriške pokrajine, kjer srečujete
življenje Indijancev. Naša Knjigarna ima v
prodaji 14 njegovih interesantnih romanov, ki so:

BELA REKA (4 knjige) s slikami 624 strani. Vsebine: —
Dvojnik. — Pred vojnim sodiščem. — Ob
Urugvaj. — Črez mejo. Cena vsem 4 knjigam \$1.50

DOLINA SMRTI (4 knjige) s slikami 630 strani. Vsebine: —
Miss Alma. — Derviš. — Spletke in
zanka. — Pekel. Cena vsem 4 knjigam \$1.50

IZ BAGDADA V ŠTAMBUK (4 knjige) s slikami 627
strani. Vsebine: — Smrt
Mohamed Emina. — Karavana smrti. — Na begu v Evropo.
Družba En Nasr. Cena vsem 4 knjigam \$1.50

KRIŽEM PO JUTROVEM (4 knjige) s slikami 598
strani. Vsebine: — Jezero
smrti. — Moj roman ob Nilu. — Kako sem v Mekko romal. —
Pri Samari. — Med jezidi. Cena vsem 4 knjigam \$1.50

PO DEZELI ŠKIPETARJEV (4 knjige) s slikami
577 strani. Vsebine: —
Brata Aladžija. — Koča v soteski. — Mirid. — Ob Vardarju.
Cena vsem 4 knjigam \$1.50

PO DIVJEM KURDISTANU (4 knjige) s slikami 594
strani. Vsebine: — Ama-
dija. — Beg iz ječe. — Krona sveta. — Med dvema ognjema.
Cena vsem 4 knjigam \$1.50

SATAN IN ISKARIJOT (12 knjig) s slikami 1704 strani. Vsebine: —
Izseljenci. —
Yuma Setar. — Na sledu. — Nevarnost nasproti. — Almaden.
— V treh delih sveta. — Izdajalec. — Na lovu. — Spet na div-
jem zapadu. — Pueblo. — Rešeni milijoni. — Dedič. Cena
vsem 12 knjigam \$3.50

SOBOJAR IN KOZAK (4 knjige) s slikami 592 strani. Vsebine: —
deset. — Na sledu. — Ob Bajkalskem jezeru. — Domov. Vse
4 knjige \$1.50

SUŽNJI (12 knjig) s slikami 1885 strani. Vsebine: — V Kairi.
— Konji in ljudje v svetu. — V grobnici in po puš-
vi. — Bele sužnje. — V levjem brlogu. — Jezero krokodilov.
— Abu Hama Mija. — Ob ravniku. — Zadnji lov na sužnje.
— Ljubite svoje sovražnike. — Na serbah. — Ugnan. Vseh
12 knjig \$3.50

V CARDILLERAH (4 knjige) s slikami 625 strani. Vsebine: —
bina: — Gran Chaco. — Puščavnik.
— Lov na Sendadora. — Božja sodba. Vse 4 knjige \$1.50

V GORAH BALKANA (4 knjige) 576 strani s slikami.
Vsebine: — Kovač Šimen. —
Zaroka z zaprekami. — V golobnjaku. — Mohamedanski svet-
nik. Vse 4 knjige \$1.50

WINNETOU (12 knjig) s 1753 stranmi s slikami. Vsebine: —
— Prvikrat na divjem zapadu. — Za življenje.
— Njo-Či, lepa Indijanka. — Prokletstvo zlata. — Za detekti-
va. — Med Komanči in Apači. — Na nevarnih potih. — Win-
netou roman. — Sans Ear. — Pri Komančih. — Winnetoua
smrt. — Winnetoua oporoka. Vseh 12 knjig \$3.50

ZAKLAD V SREBRNEM JEZERU (4 knjige) 624
strani s slika-
mi. Vsebine: — Med drvarji divjega zapada. — Na Butlerjevi
farmi. — Dvojboj za življenje. — Potopljeni zakladi. Vse štiri
knjige \$1.50

ŽUTI (4 knjige) s slikami 597 strani. Vsebine: — Boj s
medvedom. — Jama draguljev. — Končno. — Rih in
njegova poslednja pot. Vse štiri knjige \$1.50

Vsi ti zgoraj navedeni romani se naročajo
skupno z vsemi zvezki ali knjigami, ki so navedeni pri zgo-
raženih cenah. Za posamezne zvezke, kateregakoli romana
je cena 45c. Zato se pripravite, da vsak naroči vse zvezke
vsakega romana, ker na ta način pridejo zvezki ceneje, ka-
kor pa če bi jih posamezno naročali. Z vsakim naročilom je
poslati potreben zvezek. Po C. O. D. knjig ne pošiljamo, raz-
ven če naročnik želi, da se mu pristojbina za C. O. D. njemu
zaračuna. Naročila naslovite na:

Knjigarna Amerikanski Slovenec

1849 W. Cermak Rd. Chicago, Illinois

Pisano polje

J. M. Trunk:

Nekaj prav uradnih poročil
(Konec)

L. 1916 časi nikakor niso bili podobni sedanjim, le malo slični kvečemu so bili. Tedaj je šlo za to, da se v nekih krogih diskreditirajo Slovenci, kakor bi bili oni sami izdajalci Avstrije in krivi, da se vojska vleče ko kača in ni konca, ni zmage. Vojaščina je bila vsa naveličana vsega, in v ta namen je bilo treba nekaj podvzeti, da se naveličanje malo poleže in se srd obrne v drugo stran, ne morda le na vojsko samo.

Tedaj je bil Beljak skoroda glavna točka zoper Italijo. Vojaščine, kamor si stopil vse napolneno z ranjenci, rekonvalescenti, bolniki. Začetkom februarja l. 1916 je zapihal hud in značilen veter. Oblasti so zaprle državnega poslanca Grafenauera, potem pa same duhovnike: župnike Ražuna, Meškota, Sturma in mene. Moj mežnar in dr. Ghon sta bila v malo drugačni zvezi.

Ko so nas zaprli, so po vseh bolnišnicah in vojašnicah prav uradno naznanili, da so zaprli slovenske duhovnike... tega in tega, radi tega in tega. Kakor so pravili nam naklonjeni vojaki, je nastal povsod strahovit hrup, grobo preklinjanje slovenskih farjev. Ko so po par dneh odpeljali župnika Sturma v Celovec, je bilo opasno, kakor je pri nas pred kakim linčanjem. Grafenauer so obsodili na tri leta radi neke prav smešne malenkosti, ko je samole pomnil, da ima Ru-
sija več žita ko Avstrija, in župnika Sturma so obsodili na leto dni v zapor, ker se je proti materi, katere sin je padel v Galiciji, izrazil, da sin počiva vsaj v slovanski zemlji.

Zoper nas druge so priskalivali in preiskavali, našli pa ničesar, in končno so nas izpu-
stili, le v konfinacijo smo morali iti.

Značilno je pri tem, da prav nikjer in nikomur niso povedali, da so nas izpustili, ko so prej povsod naznanili, da so nas zaprli.

V Beljaku vsaj je bilo nekaj narodno zavednih slovenskih uradnikov. Vsi smo imeli "slovensko omizje". Ze izpočetka smo imeli nekaj sitnosti, ampak tokrat so zaprli le slovenskega župnika. Le tako so mogli tuliti: "Diese verdammten windischen Pfaffen!" Tudi v okolici so hoteli očrtni vse narodno misleče Slovence, zaprli pa se le tri župnike. Ničle so kake duhovniki, pa izgleda, da je vse drugo le ničla, ko prihrumi vihar.

In še nekaj je vrlo značilno zdaj pod nazivi. Kako to, da smatrajo prav ti nazivi duhovnike in nune za tako važne pri narodu, da se obrnejo v prvi vrsti proti njim, ako so duhovniki in nune le paraziti?

Dalje se značilno poročila, da ne zaprejo kakega stolnega kanonika, da bi bil zaprt, ali ga ne pošljejo v kak tabor, tak kanonik mora nemškimi vojakom škornje pucati! In slovenski rdečkar je še ogorčen, da se delajo klerikalci le za mučenike! Ali ni isti parklež pri nazijah tam in pri rdečkarjih tu? Od kod tak nizkoten srd do duhovnika in taka ogorčenost radi duhovnika??

STARO ZNAMENITO POSLOPJE SE ZAPRE

Chicago, Ill. — Tukajšnje Auditorium posloplje, v katerem je hotel, sobe za pisarne in zborovanja ter gledališka dvorana, kjer so se pred leti vršile operne predstave, se je zatvnilo v četrtek zvečer. Kakor se trdi, se niso iz dohodkov mogli več kriti stroški za vzdrževanje. Posloplje je bilo zgrajeno v 1889 ter je bilo svoječasno pravo središče kulturnega življenja v Chicagu.

PRVI SLOVENSKI POGREBNI ZAVOD V CHICAGO

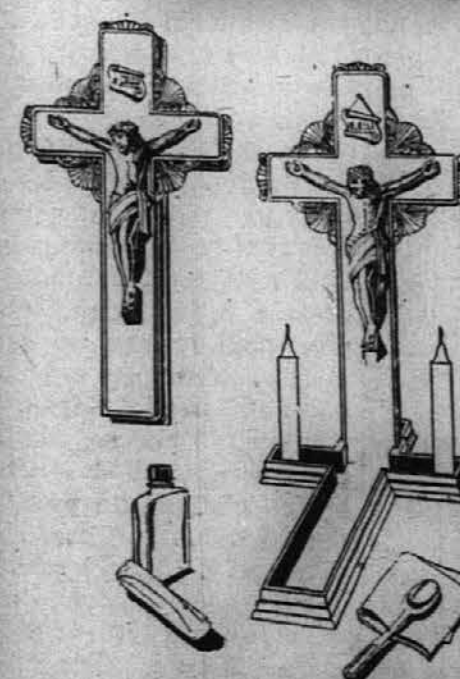
Louis J. Zefran

1941 W. Cermak Rd., Chicago, Illinois
Phone Canal 4611

NA RAZPOLAGO NOČ IN DAN.

— Najboljši avtomobili za pogrebe, krste in ženitovanja — Mrtvaška kapela na razpolago brezplačno. — CENE ZMERNE.

KRASEN KRIŽ

kateri tvori pripravo, ki se rabi ob času preidevanja bolnikov.
Narejen je po novem praktičnem načinu iz tako zvanega "Wood Fiber" materiala. Visok blizu 11 inčev. Narejen tako, da se vsa priprava, kot svečke, flaška za blagorlovljeno vodo, bat, prtič, šilčke zloži v križ. Nato se načelna stran križa zapre kot pokrov in imate krasen križ za obesiti na steno. Narejen je v lepi orehovi barvi. Križ je vlit iz tepe svetle medenine.
Te križe so začeli izdelovati pred kratkem kot posebno noviteto in se radi praktičnosti zelo prodajajo.

STANE S POŠTNINO: \$2.50

Znasek je poslati v Money order ali ček z naročilom na:

Knjigarna Amerikanski Slovenec
1849 West Cermak Road, Chicago, Illinois

SVOJI K SVOJIM!

Slovenci, slovenska društva in slovenski podjetja, naročite svoje tiskovine vedno le v slovenski tiskarni. — Naša tiskarna izdeluje vse tiskovine za posameznike, društva in druge, LIGNO in POENL.

TISKARNA AMERIKANSKI SLOVENC

1849 West Cermak Road, Tel. Canal 5544 Chicago, Illinois